Hedensted Kommune

Rottehandleplan

2018-2021

Godkendt af Udvalget for Teknik den XX/XX-2018

Handleplan for rottebekæmpelse i Hedensted Kommune 2018-2021

1. Indholdsfortegnelse

2. Formål 2
3. Kommunen 2
3.1. Myndighedsopgaver 2
4. Borgerne 3
5. Lovgrundlag 3
6. Mål for rottehandleplan 2013-2015 3
7. Overordnede mål for rottebekæmpelse for 2018-2021 4
8. Fokusområder – Rottehandleplan 2018-2021 5
9. Resistensstrategi 6
10. Rottespærrer 2018-2021 7
11. Sikringsordninger 7
11.1. R1-autorisation 8
11.2. R2-autorisation 8
11.3. Når en sikringsordning indgås 8
12. Tilsynspligtige ejendomme 8
13. Økonomi 9

2. Formål

Rotter er uønskede dyr i Danmark, idet de kan forårsage massive bygningsskader og sprede forskellige sygdomme, herunder flere alvorlige, til mennesker og andre dyr. I Lov om miljøbeskyttelse nr. 358 af 6. juni 1991, er det bestemt, at kommunalbestyrelsen skal gennemføre en effektiv rottebekæmpelse.

På grund af rotternes enestående evne til at tilpasse sig menneskeskabte omgivelser, er disse gnavere særdeles alvorlige skadedyr, der kan være vanskelige at bekæmpe.

Rottebekæmpelse kræver planlægning og grundighed i udførelsen. For at effektivisere og målrette forebyggelse og bekæmpelse af rotter, er der i Rottebekendtgørelsen BEK nr. 1723 af 17/12/2017 krav om, at kommunerne udarbejder en handlingsplan for rotteområdet. Formålet er dels at synliggøre aktiviteten, dels at give den kommunale forvaltning på området mulighed for, at vurdere om de mål, den har sat også realiseres.

Denne plan har som mål, at reducere antallet af rotter i Hedensted Kommune, gennem forsat fokus på forebyggelse og bekæmpelse. Både økonomisk og miljømæssigt er der en gevinst i at forebygge. Planen skal samtidig øge kommunens muligheder for at tænke forebyggelsen bedre ind i den kommunale rottebekæmpelse og gøre kommunen i stand til effektivt at afværge stigninger i rotteanmeldelserne.

3. Kommunen

Hedensted Kommune er myndighed på rottebekæmpelsesområdet, og skal sørge for at bekæmpe rottebestanden og opnå et acceptabelt lavt niveau af rottebestanden.

Hedensted Kommune har ifølge rottebekendtgørelsen pligt til at udarbejde en handlingsplan, som offentliggøres på Hedensted Kommunes hjemmeside, www.Hedensted.dk – søg rotter.

Handleplanen skal minimum revideres hvert 3 år. Handleplanen skal minimum indeholde punkter beskrevet i bilag 1 i bekendtgørelsen om forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Hedensted Kommune har indgået kontrakt med Rentokil indtil juli 2020, hvorefter kontrakten skal i udbud.

3.1. Myndighedsopgaver

Hedensted Kommune er i henhold til bekendtgørelsen forpligtet til at bekæmpe rotter. Mere specifikt har Hedensted Kommune følgende myndighedsopgaver.

- Effektivt at bekæmpe rotter, ud for gældende lovgivning.
- Udsende, varsle og påbud om renholdelse, kloakbrud mm. I fornødent omfang.
- Kommunen har i lighed med næsten alle andre kommuner i landet valgt Rotteweb som administrationsværktøj
- Kontakt med borgerne, der er i tvivl om hvordan de skal anmelde, spørgsmål til processen mm.
- Sikre der sker opfølgning på åbne sager i Rotteweb
- Vedligeholdelse af informationer på kommunens hjemmeside.
- Sikre kontakt til Hedensted Kommunes spildevandsforsyning angående kloakbrud på Hedensted Spildevands kloakledninger.
- Sikre oplysninger fra og til borgerne.

4. Borgerne

Den enkelte borger har pligt til at anmelde rotter til kommunalbestyrelsen, så snart vedkommende opdager rotterne. Grundejere skal rottesikre og renholde deres ejendomme, herunder brønde og stikledninger, således at rotters levemuligheder på ejendommene begrænses mest muligt. Grundejere har pligt til:

- Sikre og renholde deres ejendomme på den sådan måde, at rotternes livsbetingelser på ejendommene indskrænkes mest muligt – samt
- Inden for den fastsatte frist at efterkomme de påbud på vedligeholdelse, rottesikring og renholdelse, som kommunen udsteder.
- Sikre at affald eller foder ikke er tilgængeligt for rotter.
- Kontrollere rottesikring ved: døre, vinduer, rørgennemføringer og ventilationsåbninger, riste, lyskasser, skakte, bevoksninger, evt. hulmure, tagkonstruktioner, facaden generelt, kloaksystemets tilstand.

Orientering om rottesikring af ejendomme kan findes på www.Hedensted.dk – søg rotter.

5. Lovgrundlag

I henhold til lovbekendtgørelse nr. 966 af 23/6-2017 om miljøbeskyttelse, Rottebekendtgørelse nr. 1723 af 17/12/2017 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (herefter kaldet rottebekendtgørelsen) er Hedensted Kommune forpligtiget til at foretage en effektiv rottebekæmpelse.

Endvidere skal rottebekæmpelsen også ske i overensstemmelse med følgende:

- Kemikalielovgivningen, herunder bekendtgørelse nr. 115 af 26/01/2017 om bekæmpelsesmidler mv.
- Bekendtgørelse om miljøregulering af visse aktiviteter nr. 844 af 23/06/2017
- Lovbekendtgørelse nr. 20 af 11/01/2018 (dyreværnsloven)
- Miljøministeriets vejledning i henhold til bekendtgørelse nr. 1723 af 17/12/2017
- Naturstyrelsens vejledning om rotter, mus og fødevarevirksomheder samt Naturstyrelsens resistensstrategi for rotter.

Overnævnte love og bekendtgørelser stiller krav om, at rotterne skal udryddes helt, eller at der opnås et efter sagkyndigt skøn, tilstrækkeligt lavt niveau i rottebestanden.

6. Mål for rottehandleplan 2013-2015

Hedensted Kommune har i forbindelse med udarbejdelsen af handleplanen for 2013-2015, haft følgende mål:

- At fastholde og udbygge det tætte samarbejde med Hedensted Spildevand og de private bekæmpelsesfirmaer der varetager henholdsvis den daglige bekæmpelse for kommunen og sikringsordninger for virksomheder og private.
- Få opbygget viden om den geografiske fordeling af rotteanmeldelser.

- Opbygge viden der muliggør en stillingtagen til, om der skal ske en særlig indsats i bestemte områder af kommunen, eller overfor særlige aktiviteter.
- At gennemføre en analyse der klarlægger hvor det er hensigtsmæssigt og teknisk muligt, på eksisterende kommunale skoler, plejehjem og daginstitutioner at opsætte rottespærrer på kloakledninger, der fører ind til de pågældende områder.

Hedensted Kommune har siden udarbejdelsen af handleplanen gennemført 3 af de 4 ovenstående punkter. Der vil i femtiden blive arbejdet videre med alle punkter og særligt punktet omkring opbygning af viden, der muliggøre en særlig indsat i bestemte områder af kommunen, vil Hedensted Kommune have fokus på i de kommende år.

7. Overordnede mål for rottebekæmpelse for 2018-2021

Overordnede mål for rottebekæmpelse:

- At gennemgøre en effektiv og forebyggende rottebekæmpelse.
- Sikre at vores serviceydelser bygger på faglighed, saglighed, kvalitet og professionalisme for at sikre borgerne en hurtig og sikker sagsbehandling.
- At digitalløsning til indberetning af anmeldelser fungerer og at borgerne bliver informeret om rottebekæmpelsen og forebyggelsen.
- At borgerne altid møder medarbejdere, der er bemyndigede til at træffe beslutninger i konkrete sager.

Fokusområder for rottebekæmpelse:

- Informationer til borgerne – digitalisering.
- Fald i rotteanmeldelser i byzone.
- Fald i rotteanmeldelser i landzone.
- Sænke giftforbruget i forbindelse med rottebekæmpelse.
- Sikre at rottebekæmpelsen i Hedensted kommune følger den gældende resistensstrategi.

Handlinger:

- Gennem brug af digitalt værktøj, vil vi gøre det nemmere for borgerne, at søge informationer og vejledning inden for rotteområdet. Mere information til borgerne f.eks. omkring forebyggelse af rotteforekomster, smitte osv. digitalt.
- Igennem tilsynsbesøg– fokus på de erhvervsejendomme, der har rotteproblemer – mere information til borgerne om forebyggelse. Fokus på sikringsordninger og bygningsgennemgange.

8. Fokusområder – Rottehandleplan 2018-2021

Fokusområder	**Informationer til borgerne – digitalisering**
Kvalitetsmål	En god og informativ vejledning til borgerne omkring de gener og skader rotter kan medføre og hvordan rotter forbygges og bekæmpes. Hurtig og effektiv bekæmpelse.
Virkemiddel	Gennem brug af digitalt værktøj, vil vi gøre det nemmere for borgerne, at søge informationer og vejledning inden for rotteområdet. Mere information til borgerne f.eks. omkring forebyggelse af rotteforkomster, smitte osv. – digitalt.

Fokusområder	**Fald i rotteanmelder i byzone**
Kvalitetsmål	Kommunen forventer, at kunne få et fald i antallet af rotteanmeldelser ved mere information til borgerne om forebyggelse, renholdelse af ejendomme og information om kontrol af afløbssystemer. Ved vidensdeling med Hedensted Spildevand i deres arbejde med udførelse af bekæmpelse af rotter. Tæt samarbejde med Hedensted Spildevand samt andre aktører under Hedensted Kommune om forebyggelse og bekæmpelse i forbindelse med kloakrenovering og separat kloakering
Virkemiddel	Ved kloakrenovering og separering af en gade jf. Kommunens Spildevandsplan, vil Hedensted Kommune i samarbejde med Hedensted Spildevand foretage individuelle vurderinger af hvilke konktete tiltag, der skal bringes i anvendelse for at minimere rotteforekomst. Hedensted Kommune vil i forbindelse med information omkring større kloakrenoveringer og separeringer, informere om forebyggelse af rotteangreb.

Fokusområder	Fald i rotteanmelder i landzone
Kvalitetsmål	Kommunen forventer at man i form af tilsynsbesøg og information om forebyggelse af rotter, vil se et fald i rotteanmeldelser i landzone.
Virkemiddel	Igennem tilsynsbesøg – fokus på de erhvervsejendomme der er omfattet af erhvervsejendomme med dyrehold, primærproduktion af fødevarer og foder til dyr, opbevaring af foderstoffer til dyr eller opbevaring af planteprodukter som efterfølgende anvendes til produktion af fødevarer til mennesker samt øvrige ejendomme der har rotteproblemer – mere information til borgeren om forebyggelse. Fokus på sikringsordninger og bygningsgennemgange.

Fokusområder	Sænke giftforbrug i forbindelse med anmeldelse
Kvalitetsmål	Kommunen forventer at man i form af benyttelse af mekaniske fælder samt forebyggelse, vil se et fald i mængden af anvendt gift.
Virkemål	Kommunen vil igennem indkøb af mekaniske fælder samt anvendelse af disse, have fokus på at mindske forbruget af anvendt gift. Ved øget anvendelse af rottehunde til lokalisering af rotteaktivitet, kan bekæmpelsen effektiviseres. Ved øget inddragelse af lokale borgergrupper i geografiske områder.

9. Resistensstrategi

Hedensted Kommune skal jf. rottebekendtgørelsen henholde sig til altid at benytte det svagest af de til enhver tid tilgængelige rottebekæmpelsesmidler af hensyn til miljøet og for at reducere risikoen for sekundære forgiftninger af danske rovfugle og pattedyr.

Hedensted kommune vil sikre, at der ikke anvendes stærkere og/eller større mængder gift end nødvendigt, og kommunen vil jf. rottebekendtgørelsen fortsat håndhæve, at giftudlægning til bekæmpelse af rotter kun kan foretages af det autoriserede personale.

For at sikre et forsvarligt brug af gift i rottebekæmpelsen vil Hedensted Kommune bl.a. få testet rotter for resistens. Med indhentning af denne viden, vil kommunen kunne sikre, at der ikke benyttes stærkere gifte end nødvendigt.

Skulle der opstå tvivlstilfælde, vil kommunen benytte sig af de retningslinjer, der er opstillet af Naturstyrelsen, til identifikation af resistens.

10. Rottespærrer 2018-2021

I rottebekendtgørelsens §13 er det noteret at, kommunalbestyrelsen, som grundejer, skal opsætte rottespærrer i kloakledninger, der fører ind til eksisterende kommunale skoler, plejehjem og daginstitutioner, hvor det er teknisk muligt.

Ligeledes er der noteret i rottebekendtgørelsens §14, at kommunalbestyrelsen, skal opnå tilladelse fra grundejerne, hvor det er teknisk muligt at opsætte rottespærrer på kloakledninger, der fører ind til private, regionale og statslige skoler, plejehjem, daginstitutioner og hospitaler.

Hedensted Kommune vil på baggrund af rottebekendtgørelsen foretage undersøgelse af, om det er hensigtsmæssigt og teknisk muligt, at tilbyde at opsætte rottespærre ved private, regionale og statslige instutioner. Alt dette skal være foretaget inden udgangen af år 2020.

På kommunale instutioner mm. er dette gennemført i samarbejde med Hedensted Spildevand.

Hedensted Kommune isætter permanent rottespærrer, hvor der konstateres rotter på ovenstående ejendomme og hvor det er teknisk muligt. Der føres tilsyn med rottespærrerne mindst 2 gang om året, hvor rottespærren rengøres og smøres, så det sikres at de fungerer efter hensigten og ikke medfører opstuvning i afløbssystemet.

Rottespærrerne kan kun opsættes i det omfang, det er teknisk og hensigtsmæssigt muligt. Der skal foretages rottebekæmpelse på institutionerne inden rottespærrerne nedsættes, så der ikke er rotter i kloaksystemerne ”bag rottespærrerne”. Desuden er kloaksystemet på de enkelte institutioner TV-inspiceret og grundejer har foretaget de nødvendige reparationer og udskiftninger, så det sikres at afløbssystemet fungerer optimalt.

Undersøgelse af kloakledningen opstrøms og sikring af, at denne er fri for rotter, isætningen af rottespærrer samt drift og vedligeholdelse af rottespærrerne, finansieres af rottegebyret i Hedensted Kommune.

11. Sikringsordninger

Hedensted Kommune godkender privat bekæmpelse af både R1- og R2-autorisationer (Se afsnit 11.1 og 11.2), mod at følgende punkter opfyldes:

- At der indsendes en kopi af den indgåede kontrakt
- At bekæmpelse først påbegyndes efter at kommunalbestyrelsen har fået skriftlig besked, om rotteforekomst via fritidogfaellesskab@hedensted.dk, på den pågældende ejendom

Herudover henstilles der til, at den private bekæmper indsender autorisationsbevis og kopi af bygningsgennemgange.

En sikringsordning er en indgået aftale om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Aftalen indgås mellem en autoriseret R1 bekæmper og en grundejer. Reglerne for indgåelse af sikringsordning findes i rottebekendtgørelsens §22, 23 og 24.

En sikringsordning har til formål, at standse rotterne, før de bliver til et problem. En sikringsordning indebærer opsætning af giftdepoter og løbende opfølgning.

Hvis der laves en sikringsordning med et privat firma – en R1- samt R2-autoriseret person, er det firmaet og ikke den kommunale rottebekæmper, der står for bekæmpelse af rotter på ejendommen. Indgåelse af en privat sikringsordning sker for egen regning.

11.1. R1-autorisation

Giver adgang til erhvervsmæssig forebyggelse og bekæmpelse af rotter, samt etablering af sikringsordning, i overensstemmelse med de af Miljøstyrelsen udarbejdede retningslinjer om forebyggelse og bekæmpelse af rotter samt Hedensted Kommunens handleplan.

Hedensted Kommune fører løbende tilsyn med R1-autorisationerne.

11.2. R2-autorisation

Giver adgang til at foretage bekæmpelse af rotter på ***egen ejet*** erhvervsejendom, ved brug af visse kemiske bekæmpelsesmidler godkendt hertil i henhold til bekæmpelsesmiddelsbekendtgørelsen.

Såfremt der konstateres resistens på ejendommen, og den af R2 tilgængelige gift ikke er tilstrækkelig, vil bekæmpelsen overgå til Hedensted Kommunes rottebekæmpelse.

Hedensted Kommune fører løbende tilsyn med R2-autorisationerne.

Ved bekæmpelse af rotter, er den R2-autoriserede person ansvarlig for senest én måned efter sagens afslutning, at indberette de i bilag 6 i rottebekendtgørelsen om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, anførte punkter til Hedensted Kommune.

Hedensted Kommune skal ligeledes henstille til, at der fremsendes kopi af autorisationsbevis samt kopi af bygningsgennemgang.

11.3. Når en sikringsordning indgås

Ved indgåelse af en kontrakt om sikringsordning, skal fejl og mangler identificeres på bygninger, afløbssystemer og arealer af den autoriserede rottebekæmper. Dette gøres ved en bygningsgennemgang. Bygningsgennemgangen skal kortlægge, om rotter har adgang til, eller kan opholde sig i bygningerne.

Fejl og mangler konstateret i forbindelse med bygningsgennemgang skal udbedres af ejer, som led i forebyggelsen af rotterne.

12. Tilsynspligtige ejendomme

Hedensted kommune har pligt til én gang årligt, i perioden oktober til februar, at foretage tilsyn på erhvervsejendomme med dyrehold, primærproduktion af fødevarer og foder til dyr, opbevaring af foderstoffer til dyr eller opbevaring af planteprodukter, som efterfølgende anvendes til produktion af fødevarer til mennesker.

Tilsyn på ovenstående adresser sker uvarslet.

Hedensted Kommune vil foretage en særlig indsats med mekanisk forebyggelse på kommunens genbrugspladser og foretage en vurdering af behovet for en dialog og iværksætning af mekanisk forebyggelse på havnearealer i kommunen.

Hedensted Kommune har vurderet, at det ikke er relevant med en særlig indsats vedrørende forebyggelse og bekæmpelse af rotter på følgende steder:

- Tilsynspligtige ejendomme.
- Andre ejendomme end tilsynspligtige ejendomme.
- Fødevarevirksomheder.
- Kloakker og stikledninger, herunder anvendelse af kloakblokke og rottespærrer.
- Deponeringsanlæg.
- Vildtfodringspladser.

13. Økonomi

Den kommunale rottebekæmpelse i Hedensted Kommune er gebyrfinansieret. Gebyret i 2018 er fastsat til 0,09 promille af ejendomsværdien. Ved eksempelvis en ejendomsværdi på 1.000.000 kr. vil den årlige afgift således blive 90,00 kr. for rottebekæmpelse. Gebyret kan reguleres én gang årligt.

Hedensted Kommune har kontraktlige forpligtigelser i forhold til den lovpligtige rottebekæmpelse i størrelsesorden af kr. 2.400.000 pr. år.

Hedensted Kommune har en forventning om der bruges 0,75 årsværk til administration af rotteområdet i kommunen. Udgifter til administration udgjorde i 2018 ca kr. 500.000.